

LUYỆN TẬP LÀM BÀI NGHỊ LUẬN VỀ TÁC PHẨM TRUYỆN (HOẶC ĐOẠN TRÍCH)

I – MỤC TIÊU CẦN ĐẠT

Giúp HS :

- Củng cố tri thức về yêu cầu, về cách làm bài nghị luận về tác phẩm truyện (hoặc đoạn trích) đã học ở các tiết trước.
- Qua hoạt động luyện tập cụ thể mà nắm vững, thành thạo thêm kĩ năng tìm ý, lập ý, kĩ năng viết một bài nghị luận về tác phẩm truyện (hoặc đoạn trích).

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LUÚ Ý

1. Để chuẩn bị cho tiết luyện tập này, GV cần nhắc HS thực hiện theo yêu cầu của SGK (phần *Chuẩn bị ở nhà*), nên bám vào SGK để rèn luyện cho HS kĩ năng tiến hành các bước khi làm bài nghị luận về tác phẩm truyện (hoặc đoạn trích), từ đó củng cố, giúp cho các em nắm vững bài nghị luận về tác phẩm truyện (hoặc đoạn trích) cần đạt những yêu cầu gì, nên tiến hành như thế nào.

2. Trong quá trình nhận xét, đánh giá bài luyện tập của HS, cần kết hợp củng cố những điều cần ghi nhớ ở trước. GV nên chú ý nhắc nhở HS bài nghị luận về một tác phẩm truyện (hoặc đoạn trích) phải được gắn liền cùng sự phân tích, giải thích, chứng minh cụ thể (nghĩa là phải có căn cứ thuyết phục), phải đồng thời thực hiện nhiều thao tác nghị luận và nên có những suy nghĩ, cảm thụ cá nhân.

III – TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Hoạt động 1. Nêu đề bài và hướng dẫn HS tìm hiểu đề.

Ở hoạt động này có thể kết hợp nhắc lại thế nào là bài nghị luận về tác phẩm truyện (hoặc đoạn trích), yêu cầu đối với một bài nghị luận về tác phẩm truyện (hoặc đoạn trích).

Hoạt động 2. Hướng dẫn HS tìm ý để trình bày cảm nhận về đoạn trích truyện *Chiếc lược ngà* của Nguyễn Quang Sáng.

GV nêu câu hỏi cho HS phát biểu (tìm ý) rồi tổng hợp, đúc kết lại. Qua hoạt động này có thể rèn luyện cho các em cách nêu nhận định, luận điểm rõ ràng, chính xác. Để giúp HS lập dàn ý và sau đó luyện viết bài nghị luận, nên nhắc các

em tập trung vào một vài luận điểm nổi bật, đặc sắc nhất. Chẳng hạn có thể trình bày cảm nhận về tình cảm cha con sâu nặng, cảm động ở các nhân vật ông Sáu, bé Thu trong những tình cảnh éo le, có thể tập trung phân tích, đánh giá các hành động gây ấn tượng mạnh ở từng nhân vật,...

Hoạt động 3. Hướng dẫn HS lập dàn ý từ khái quát đến chi tiết.

Yêu cầu HS lập dàn ý cho các phần Mở bài, Thân bài, Kết bài. Ở bước này, cần hướng dẫn các em thực hiện đúng yêu cầu cơ bản của mỗi phần, bằng cảm thụ sâu sắc về tác phẩm mà tìm ra và sắp xếp cho thành hệ thống luận cứ mạch lạc, sinh động để làm sáng tỏ ý kiến, nhận xét của mình.

Hoạt động 4. Yêu cầu một số HS đọc phần luyện tập của mình rồi nhận xét và sửa chữa, đánh giá.